

Bunkertrefbal

'Meester, wanneer gaan we weer bunkertrefbal spelen?'. Deze vraag zal vele malen gesteld worden als uw leerlingen dit spel al een keer gespeeld hebben.

Het is een spannend trefbalspel, waarbij een beroep wordt gedaan op: samenwerken, creatief denkvermogen en natuurlijk de gangbare technische en tactische vaardigheden, die zo kenmerkend zijn voor elke vorm van trefbal. Geschikt voor met name de bovenbouw van het primair onderwijs, maar ook voor (goede) middenbouwgroepen.

Door: Ralph Fredriksz

De ervaring heeft geleerd, dat het voor de kinderen duidelijker is als bij alle trefbalspelen dezelfde spelregels worden gehanteerd. Maar natuurlijk is een ieder vrij hier een eigen mening over te hebben. In ieder geval gelden bij mij de volgende regels:

- je bent af als je door de bal rechtstreeks wordt geraakt. Hoofd telt niet en via de grond en andere voorwerpen ook niet
- als je bal gevangen wordt, ben je ook af. Met deze spelregel stimuleer je het maken van vangballen
- afweren van de bal mag niet, vangen wel (zie boven)
- er mag gelopen worden met de bal.

Wat de kinderen moeten doen als ze af zijn, komt later aan de orde.

het bouwen van de bunker

Nadat er twee teams zijn gemaakt, krijgen de kinderen enige minuten de tijd om de bunker te bouwen. Gebruik partijtinten! Elk team bouwt de bunker binnen de gele lijnen van het volleybalveld. Aangezien de kinderen die zijn afgegooid om het vak (gele lijnen van het volleybalveld) van de tegenpartij moeten gaan staan, is het raadzaam de

bunker te bouwen in het midden van het vak waarin gespeeld wordt. Van te voren kan dit aan de kinderen verteld worden: 'Bouw de bunker vanaf de drie-meterlijn'.

Voor het materiaalgebruik gelden de volgende voorwaarden:

- alle grote materialen mogen gebruikt worden, mits elke groep er evenveel van krijgt. Bij voorbeeld: er zijn zes banken in de zaal, dus elke groep krijgt er drie

- veiligheid boven alles! Gebruik geen voorwerpen die gevaarlijke situaties kunnen opleveren.

Het zou mooi zijn als elk team minimaal de beschikking heeft over de volgende toestellen/materialen:

- een springkast
- een trapezoïde
- een valmat
- drie banken
- zes kleine matten
- een springplank.

FOTO: RALPH FREDRIKSZ

De bunker is klaar!

Essentieel is het volgende: de basis van de bunker bestaat uit de kast, de trapezoïde met daarop, als dak van de bunker, de valmat. Natuurlijk mag ook een brug gebruikt worden in plaats van bijvoorbeeld de kast, maar een brug is moeilijker te hanteren.

De lesgever dient tijdens het bouwen van de bunker te controleren of deze basis in orde is. Vertel ook van te voren aan de kinderen, dat er nooit op de valmat geklommen mag worden. Het zal maar gebeuren, dat het zaakje in elkaar stort terwijl er tien kinderen in de bunker zitten!

Als de basis er staat kunnen de kinderen met de overige materialen (banken, kleine matten, springplank) de bunker aan de zijkanten 'dichttimmeren'. Maar het geheel moet niet hermetisch afgesloten worden, aangezien de kinderen gemakkelijk in en uit de bunker moeten kunnen. Op deze 'geheime' openingen kom ik later terug.

(countdown). Als een team er niet in slaagt binnen deze tijd met een nieuwe speler te komen, heeft de tegenpartij al gewonnen! Het spel begint opnieuw. Leer de kinderen aan als ze zijn afgegooid dit eerst te melden bij hun eigen partij alvorens om het vak van de tegenpartij te gaan staan. Vaak hebben ze dit al snel genoeg door en zie je sommige kinderen in de bunker het spel nauwlettend volgen. Ze gluren dan door bepaalde spleten aan de zijkanten en voor- en achterkant van de bunker. Deze zogenaamde gluurspleten zijn van groot belang om het spel succesvol te spelen.

Zoals gezegd moeten de kinderen die af zijn om het vak van de tegenpartij gaan staan. Gooien ze van daar iemand af, dan mogen ze teruggaan naar hun eigen veld en wel in de bunker. Immers: er zijn al twee kinderen van de eigen partij aan het spelen. Het team, dat meer tegenstanders om zijn vak heeft staan op het moment van affluiten heeft gewonnen!

bunker klimmen is verboden. Uitgaande van een gymles van 45 minuten is tien minuten om gezamenlijk de bunker in elkaar te zetten een mooie tijd.

Vervolgens wordt het spel uitgelegd en eventuele vragen beantwoord. Geef de kinderen deze opdracht mee: aan het eind van de les moet iedereen tenminste een keer uit de bunker gekomen zijn. Een les bunkertrefbal bestaat uit bijvoorbeeld vijf partijtjes van vijf minuten. Je doet er goed aan, zeker als de kinderen dit spel voor de eerste keer spelen, na het tweede spel ze de gelegenheid te geven de bunker te veranderen. Meestal wordt er een uitgang gemaakt, die de tegenpartij al gauw in de gaten heeft. Ze staan de tegenpartij gewoon op te wachten bij die ene uitgang. Meerdere 'geheime' uitgangen maken dus! Dit hoeft je niet van te voren aan de kinderen te vertellen. Laten ze er maar zelf achter komen.

Een leuke variant is het volgende: laat het spel spelen door een jongen samen met een meisje. Is een jongen af, dan moet er een nieuwe jongen uit de bunker komen. Hetzelfde is van toepassing op het meisje.

Uiteraard kan bij grote groepen meer dan twee kinderen per partij opgesteld worden.

Bij bunkertrefbal komt de lesgever ogen tekort. Als er een leerling is, die om welke reden dan ook niet met de gymles mee kan doen, schakel hem/haar dan in als hulpscheidsrechter.

Maak daar dankbaar gebruik van!

tenslotte

Met dit artikel hoop ik de lezer warm gemaakt te hebben voor deze uitdagende variant van een trefbalspel. Zoals ze het in de Engelstalige landen zeggen: 'Give it a try'.

Uw leerlingen zullen u er dankbaar voor zijn.

Ralph Fredriksz is leraar lichamelijke opvoeding van diverse scholen voor primair onderwijs bij de gemeente Westland ('s-Gravenzande).

Correspondentie: rmfredriksz@casema.nl

FOTO: RALPH FREDRIKSZ

Startklaar om uit de bunker te komen

het spelverloop

Als beide bunkers gebouwd zijn, kan er gespeeld worden. Er wordt gespeeld met twee ballen. Elk team moet in de eigen bunker zitten op twee spelers na. Die spelen het spel tegen de andere twee van de tegenpartij. Zodra een speler wordt afgegooid heeft het desbetreffende team tien seconden de tijd om met een andere speler te komen. De lesgever telt hardop van tien naar nul

de organisatie

Het is aan te bevelen alle materialen van te voren in een hoek van de gymzaal op te stellen. Zo voorkom je gerommel in het toestellenhok. Na het maken van de twee teams vertelt de lesgever kort wat de bedoeling is: het bouwen van een bunker op een aangegeven plaats met de materialen die uitgestald zijn. Nogmaals: kast, trapezoïde en valmat vormen de basis van de bunker. Op de